

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1678-2/2018
Érkezett:	2018 JAN 02.
Példány:	1
Melléklet:	14 db
Kezelőiroda: H	

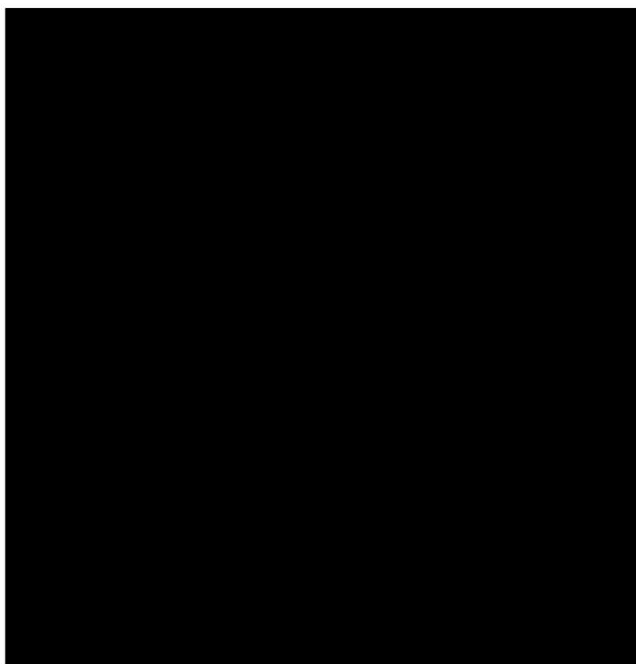
Magyarország Alkotmánybírósága

Cím: 1015 Budapest Donáti u. 35-45.

Postacím: 1535 Budapest, Pf. 773.

részére

Indítványozó:

alkotmányjogi panasz kiegészítése

a Tisztelt Alkotmánybíróság előtt IV/1678-1/2018. ügyszámon folyamatban lévő alkotmányjogi panasszal kapcsolatos eljárásban, a T. Alkotmánybíróság által kibocsátott hiánypótlási felhívásra vonatkozóan

1535 Budapest, Pf. 773

Alulírott [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] számú melléklet alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján
az Alkotmánybírásról szóló 2011. évi CLI. törvény („**Abtv.**”) 26.§ (1) bekezdése és 27. § -a alapján
az alábbi

Indítványozó kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria felülvizsgálati eljárása során Kfv.VI.35.631/2017/13. számon hozott ítéletének (A/2. sz. mellékletként csatolva), illetve a Kúria ítéletével jóváhagyott, a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 10.K.27.121/2017/9. számon meghozott ítélet (A/3. sz. mellékletként csatolva) alaptörvényellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg azt.

(a) **Előzmények**

A felek 2015. január 29. napján, Budapesten, a „Használat jogáról és Ingatlan Adásvételi Szerződés módosításáról szóló szerződés” szerinti megállapodásukkal (továbbiakban: **Módosított Adásvételi Szerződés**”) módosították az Adásvételi szerződést. Tekintettel arra, hogy a felek a Bevásárlóközpont vételárát is módosították, szükségessé vált a B400 jelű adatlapok korrigálása is, mely módosítás a Fizetési Meghagyás tartalmát is érintette.

A Bevásárlóközpont vételárában történt módosítást követően, az Elsőfokú Illetékhivatal a Módosított Adásvételi Szerződésben foglaltakra tekintettel, valamint a 2015. február 19-én lefolytatott helyszíni szemle megállapításait és a 2003510261 számú fizetési meghagyásban szereplő összehasonlító adatokat felhasználva, a nyíregyházi [REDACTED]

[REDACTED]-ra módosította és ennek megfelelően, 2015. május 18. napján kelt 3258745736 számú határozatában (továbbiakban: „Új Fizetési meghagyás”) Új Fizetési Meghagyást bocsátott ki, melyben továbbra sem állapított meg az adózó terhére visszterhes vagyónátruházási illetékfizetési kötelezettséget. Tekintettel azonban arra, hogy az Elsőfokú Illetékhivatal a nyíregyházi [REDACTED] az Itv. 72. § (1) és (3) bekezdése alapján - a bejelentettel egyezően, 23.713.400,- Ft-ban meghatározta, és ezután az Itv. 18. § (2) bekezdésének a) pontjára és 19. § (1) bekezdésére hivatkozva, 948.536,- Ft visszterhes vagyónátruházási illetékkötelezettséget állapított meg Indítványozó terhére, Indítványozó az Új Fizetési Meghagyás ellen 2015. június 09-én fellebbezést terjesztett elő, amelyben az Elsőfokú Illetékhivatal használati jog vonatkozásában tett megállapításainak jogszerűségét vitatta. A 1839671210 iktatószámú másodfokú, jogerős határozattal (továbbiakban: „Jogerős Illetékkiszabó Határozat”) a NAV Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága Hatósági Főosztálya, mint másodfokú Illetékhivatal (továbbiakban: „Másodfokú Illetékhivatal”) helybenhagyta az Új Fizetési meghagyást. Ennek megfelelően a [REDACTED] rajzi számú Bevásárlóközpont-rész forgalmi értéke 2.998.958.400,- Ft-ban, a [REDACTED] számú Bevásárlóközpont-rész értéke pedig 2.725.658.200,- Ft-ban került meghatározásra.

Figyelemmel arra, hogy a Bevásárlóközpont, mint építmény a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: „Htv.”) 11. § (1) és (3) bekezdése, valamint Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének az építményadóról szóló 45/1992. (1993.I.1.) számú rendeletének (továbbiakban: „Ör.”) 2. § (1) bekezdése alapján adóköteles, Indítványozó az adókötelezettségének keletkezését (építmény megszerzése) követő 15 napos jogszabályban megállapított határidőn belül adóbevallást tett. Az önkormányzati adóhatóság a bevallások záradékolt példányait visszaküldte Indítványozó részére azzal, hogy az épületek nagyságaira, illetve a forgalmi értékeire közölt adatokat vizsgálja felül, javítsa ki. Indítványozó bevallásában a [REDACTED]

(b) **Adóhatósági eljárás**

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala (továbbiakban: „Elsőfokú Adóhatóság”) a 2016. március 5-én kézbesített ADÓ/6489-4/2016. számú megbízólevélben elrendelte a Kérelmező Bevásárlóközpontot érintő, építményadó bevallásainak utólagos vizsgálatára irányuló egyszerűsített ellenőrzését a 2015-2016. évekre vonatkozóan.

Az Elsőfokú Adóhatóság ellenőrzése eredményeként 2016. június 29-én kelt határozatában (továbbiakban: „Elsőfokú Építményadó Határozat”) – arra való hivatkozással, hogy Indítványozó a benyújtott építményadó bevallásaiban nem a Htv. szabályainak figyelembevételével állapította meg a forgalmi érték adatokat – az Indítványozót 33.184.256,- Ft. adókülönbözettel, amelyből 24.888.191,- Ft. adóhiány, valamint 9.955.276,- Ft. adóbírság megfizetésére kötelezte. Az Elsőfokú Építményadó Határozatban az Elsőfokú Adóhatóság a Fizetési Meghagyásban meghatározott forgalmi értéket alapul véve határozta meg az építmények forgalmi értékét. Az Elsőfokú Építményadó Határozatban megállapított adókülönbözettel abból adódott, hogy az Indítványozó bevallásában szereplő, valamint az adóhatóság által a Fizetési Meghagyás alapján megállapított forgalmi érték összege eltérő volt. Az eltérés abból adódott, hogy Indítványozó a bevallásában közölt forgalmi értékek összegét csökkentette a [REDACTED] használati jogának értékével (76.730,- EUR) 23.713.407,- Ft-tal, továbbá Indítványozó bevallásaiban az építmények forgalmi értékének meghatározása során figyelmen kívül hagyta az épülettel lefedett földterület (továbbiakban: „Földterület”) forgalmi értékét.

Az Elsőfokú Építményadó Határozattal szemben Indítványozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben a határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését kérte, mivel az adóhatóság jogszabálysértő módon állapította meg az építményadó alapját. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: „Kormányhivatal”), mint másodfokú adóhatóság a fellebbezéssel támadott elsőfokú határozatot megsemmisítette és egyben új eljárás lefolytatását rendelte el, mivel véleménye szerint az elsőfokú adóhatóság a tényállás teljes tisztázása és az ellentmondások feloldása nélkül hozta meg döntését. A Kormányhivatal az új eljárás során az épületek közötti függő hidak (köztes rész) alapterületének és forgalmi értékének tisztázását írta elő az elsőfokú adóhatóság számára.

Az Elsőfokú Adóhatóság a 2016. október 5-én megindított megismételt eljárásban hozott határozatában (továbbiakban: „Új Építményadó Határozat”) továbbra is azon az állásponton maradt, hogy Indítványozó a beadott építményadó bevallásaiban nem a Htv. szabályainak figyelembevételével állapította meg a forgalmi érték adatokat, mivel a Földterület értékét nem vette figyelembe. Határozatában a Jogerős Illetékkiszabó Határozatban foglalt forgalmi érték összege alapján a [REDACTED]

Az Új Építményadó Határozat ellen Indítványozó ismételt fellebbezéssel élt, amelyben többek között sérelmezte, hogy az elsőfokú adóhatóság az építményadó alapjába jogszabályellenesen próbálja a Földterület értékét bevonni, valamint az építményadó alapját a törvény szövegével ellentétesen határozza meg a felépítmény és a köztes rész tekintetében. A Kormányhivatal a fellebbezéssel támadott Új Építményadó Határozatot érdemben helybenhagyta, csupán a kiszabott adóbírság mértékére tekintettel változtatta meg, így az adóbírság mértékét 9.878.411,- Ft-ra, míg a késedelmi pótlékot 0,- Ft-ra mérsékelte, ezen túlmenően az Indítványozóra kiszabott 32.928.038,- Ft adókülönbözetet fenntartotta.

(c) **A Kormányhivatali határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás**

A Kormányhivatal másodfokú határozata ellen Indítványozó a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (továbbiakban: „Bíróság”) fordult keresetével (A/4. sz mellékletként csatolva), melyben kifejtette, hogy több okból is sérelmesnek, jogszabálysértőnek találja a Kormányhivatal határozatát.

Egyrészről előadta, hogy a Htv. rendelkezése egyértelműen meghatározza az építményadó tárgyát. A Htv. 11. § (1) bekezdése szerint „adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész (a továbbiakban együtt: **építmény**).” A Htv. értelmező rendelkezései között ugyan fellelhető az ingatlan fogalma is, azonban a törvény kifejezetten az építményt tekinti az adó tárgyának és nem pedig az ingatlant. Az építmény fogalma – az ingatlan fogalmával ellentétben – azonban nem terjed ki az alatta fekvő Földterületre. Amennyiben a jogalkotó szándéka arra irányult volna, hogy az építményadó tárgya az építmény alatt fekvő Földterületre is kiterjedjen, úgy ezt konkrétan jogszabályba kellett volna foglalnia, vagy az ingatlant tekinteni az építményadó tárgyának. Ennek alátámasztására szolgál az a tény is, hogy a Htv. 2011. november 30. napjáig kifejezetten tartalmazta, hogy „az építményadó alkalmazásában az építményhez tartozik az építmény rendeltetésszerű használatához szükséges - az épületnek minősülő építmény esetén annak hasznos alapterületével, épületnek nem minősülő építmény esetén az általa lefedett földrészlettel egyező nagyságú - földrészlet”. A jogalkotó azonban a Htv. ezen 11. § (2) bekezdését hatályon kívül helyezte, mely jogalkotói rendelkezésből kiolvasható a jogalkotó egyértelmű szándéka. Ha a jogalkotói szándék arra irányult volna, hogy az építményadó megállapításánál az építmény alatt fekvő földterület is növelje az építmény forgalmi értékét, akkor nyilvánvalóan nem helyezte volna hatályon kívül a Htv. e rendelkezését. A Htv. 11. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezéséből, illetve abból a tényből, hogy a Htv. következetesen építmény fogalmat használ ingatlan fogalom helyett, helyesen az a következtetés vonható le, hogy az építmény forgalmi értékének meghatározásánál az

alatta fekvő földterület értékét a jogalkotó nem kívánta a továbbiakban forgalmi értéket növelő tételként számításba venni.

Indítványozó kifejtette továbbá, hogy az adóhatóság Indítványozó építményadó bevallásait befogadta, és az abban foglaltak szerint megállapított forgalmi értéket nem vitatta, azaz megfelelőnek találta Indítványozó azon eljárását, miszerint a Földterület forgalmi értékét a forgalmi érték megállapítása során figyelmen kívül hagyta. Ez utóbbi eljárást csak a később lefolytatott ellenőrzés során az Elsőfokú Adóhatóság, valamint a Kormányhivatal vitatta.

Indítványozó jelezte továbbá, hogy jogszabálysértő a Kormányhivatal azon eljárása is, miszerint az Art. 126. § (1) bekezdését figyelmen kívül hagyva nem alkalmazott becslést a forgalmi érték meghatározása során, holott az Art. e szabályt nem lehetőségként, hanem kötelezettségként állapítja meg az adóhatóságra nézve, az ott meghatározott feltételek fennállása esetén, mely a perbeli esetben egyértelműen megvalósult. Indítványozó a Kormányhivatal ellenkérelmére reflektálva felperesi nyilatkozatot adott be, amelyet **A/5. sz. mellékletként** csatolt.

A Bíróság ítéletében elutasította Indítványozó keresetét. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy egyetértett a Kormányhivatal azon álláspontjával mely szerint az alkotórész Ptk-beli fogalmának meghatározására tekintettel az építmény és az alatta fekvő földterület alkotórészi kapcsolatban áll, így véleménye szerint a Htv. rendszere – a hatályon kívül helyezett és jelenleg kifejezett rendelkezés hiányában is – adóztatja az építménnyel lefedett földterületet is. A Bíróság álláspontja tehát leegyszerűsítve abban foglalható össze, hogy egy tételes jogszabályi előírás megszűnése, azaz a Htv. 11. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezése, nem érinti az építményadórendszerét. A becslési eljárás alkalmazásával kapcsolatosan pedig kifejtette a Bíróság, hogy annak indoka nem állt fent.

(d) A Kúria felülvizsgálati eljárása

Indítványozó a Bíróság ítélete ellen a Kúria előtt felülvizsgálati eljárást indított. Kérelmében (**A/6. sz. mellékletként** csatolva) az Indítványozó kifejtette, hogy szerinte a Bíróság, a Kormányhivatal és az Elsőfokú Adóhatóság is jogszerűtlen kiterjesztő értelmezéssel vizsgálta meg az ítélet alapjául szolgáló jogkérdést. Indítványozó szerint a Bíróság ítélete megsértette a Htv. rendelkezéseit, amikor az Indítványozó és az önkormányzat közötti közjogi jogviszony ellenére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényből („Ptk.”) kiindulva, a Htv. fogalmait kiterjesztően értelmezte. A Bíróság szerint az építményadó tárgya az építménnyel a Ptk. 5:15.§ szerinti alkotórészi viszonyban lévő Földterület is, mivel nincs olyan speciális rendelkezése a Htv.-nek, amely a Ptk. alkalmazhatóságát lerontja. Indítványozó a felülvizsgálat iránti kérelmében előadta, hogy a Bíróság megközelítése jogszerűtlen, mivel nem az építményadó tárgyát képező építmény és az alatta fekvő Földterület polgári jogi viszonyának értelmezése képezi a per tárgyát, hanem az építményadó tárgyának meghatározása, amely kapcsán elsődlegesen, mint lex specialis a Htv. irányadó.

Indítványozó kifejtette, hogy a Htv. fogalmai alapján az építményadónak tárgyát az építmény képezi, amelybe nem értendő bele az építmény alatt fekvő Földterület. Indítványozó szerint az adójogi normák kiterjesztő értelmezése Alaptörvény-ellenes, illetve a Kúria gyakorlatával is szembe megy, így a Htv.-ből kiindulva az építményadónak jogszerűen nem képezheti tárgyát az alatta fekvő Földterület.

Indítványozó továbbá előadta, hogy Kormányhivatal nem teljesítette az Art. 126.§ (1) bekezdésében foglalt becslési kötelezettségét, amikor a szerződésből kiindulva határozta meg az adó alapjának értékét, ugyanis az Art. 126.§ (1) bekezdése szerint, amikor az adó alapja a forgalmi érték és azt nem tüntették fel, nem jelentették be, vagy a feltüntetett, illetőleg bejelentett érték az adóhatóság megítélése szerint a forgalmi értéktől, akkor az adóhatóságnak kötelező becslést alkalmaznia a forgalmi érték meghatározásához. Indítványozó a felülvizsgálati eljárás során a Kormányhivatal ellenkérelmére nyilatkozatot terjesztett elő, amelyet **A/7. sz. mellékletként** csatolt.

A Kúria ítéletében kimondta, hogy Indítványozó felülvizsgálati kérelme megalapozatlan és jóváhagyta a Bíróság ítéletét. A Kúria kimondta, hogy a Bíróság helyesen foglalt állást, amikor kimondta, hogy a Htv. rendszeréből, valamint az abból következően és azzal összefüggésben alkalmazandó releváns jogszabályokra is tekintettel, levezethető az adóhatóság azon álláspontja, mely szerint a forgalmi érték alapját képezi a beépített ingatlan esetén, az alatta lévő földterület, miáltal az is a helyi adó alapját

képezi. A Kúria álláspontja szerint a Bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy Kormányhivatal nem sértette meg az Art. 126.§ (1) bekezdését, mert a Kormányhivatal az adó alapjának az értékét az Indítványozó által kötött ingatlan adásvételi szerződéssel összhangban állapította meg.

1.2 A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozó, ahogy az a 1.1. pontban foglaltakból is kiderül, az Elsőfokú Adóhatóság határozata ellen fellebbezéssel élt, amelyet a Kormányhivatal bírált el. A Kormányhivatal határozatának bírósági felülvizsgálata érdekében Indítványozó keresetet indított a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezetének megfelelően. Ezt követően Indítványozó a Bíróság ítélete ellen felülvizsgálati eljárást kezdeményezett a Kúriánál, amely eljárás a Kúria ítéletével zárult. A fentiek alapján tehát megállapítható, hogy Indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

1.3 Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Habár az Alkotmánybíróság joggyakorlata alapján a rendkívüli jogorvoslati lehetőségek kimerítése nem feltétele az alkotmányjogi panasz megindításának, ahogy azt Indítványozó az előző pontban is kifejtette, Indítványozó a Bíróság ítélete ellen felülvizsgálati eljárást kezdeményezett a Kúriánál. Indítványozónak a Kúria ítéletét **2018. szeptember 7. napján** küldték elektronikus úton, amelyet Indítványozó **2018. szeptember 8. napján** vett át, tehát a kézbesítés időpontja **2018. szeptember 8. napja** volt, így Indítványozó az **Abtv. 30.§ (1) bekezdésében foglalt 60 napos határidőt** megtartva terjeszti elő alkotmányjogi panaszát.

1.4 Indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panasz alapjául fekvő eljárásban Indítványozó, mint Felperes vett részt. Erre tekintettel, az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az érintettség nem kíván külön bizonyítást.

1.5 Bírói döntést érdemben befolyásoló alapjogsérelem, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Indítványozó véleménye szerint a **Htv. 11.§ (1) bekezdésének** az Elsőfokú Adóhatóság, a Kormányhivatal, a Bíróság, valamint a Kúria határozatában foglalt értelmezése sérti az **Alaptörvény B. cikk (1) bekezdéséből**, az Alkotmánybíróság által levezetett normavilágosság követelményét, és ezen keresztül az **Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében** meghatározott tulajdonhoz való jogot, valamint az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése** szerinti tisztességes eljáráshoz való jogot. Indítványozó véleménye szerint ezek az alapjogsérelemek érdemben befolyásolták a Kúria döntését.

Emellett Indítványozó álláspontja szerint, tekintettel az Alaptörvény több rendelkezésébe ütköző bírói ítéletre, az alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek minősül. Ezt erősíti meg, hogy építményadó alanya lehet bármely természetes és jogi személy, illetve, hogy az építményadó alkalmazása elterjedt Magyarország területén, ezért elengedhetetlen annak egyértelmű, a normavilágosság és így a jogbiztonság elvének megfelelő szabályozása és értelmezése.

2. AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK ÉRDEMI INDOKOLÁSA

2.1 Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Indítványozó szerint a Kúria és a Bíróság ítélete sérti az **Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében** foglalt jogállamiságból, az Alkotmánybíróság által a **26/1992. (IV. 30.) AB határozatában** levezetett normavilágosság elvét. Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozatában kimondta, hogy a „*jogbiztonság – amely az Alkotmány 2.§ (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.*” Indítványozó véleménye szerint a Htv. építményadóra vonatkozó szabályozása egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz, azonban a Kúria és a Bíróság ítélete szembe megy a normavilágosság és így a jogbiztonság elvével is.

Emellett Indítványozó álláspontja szerint a Kúria ítélete, és az azzal jóváhagyott Bírósági ítélet a normavilágosságot sértő értelmezésén keresztül megsértette az Indítványozó **Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében** foglalt tulajdonhoz való jogát, mikor olyan vagyontárgyat is bevont az építményadó alapjába, amely a Htv. rendelkezései szerint nem tartozik az adóalap körébe.

Továbbá a Kúria általa hozott ítéletben az Indítványozó észrevételeire vonatkozó indokolási kötelezettségének elmulasztása miatt sérti az Indítványozó **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében** foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát.

2.2 A megsemmisíteni kért bírói döntés Alaptörvény-ellenességének indokolása

(a) *A jogbiztonság sérelme*

A Kúria ítéletében jóváhagyta az Elsőfokú Adóhatóság, a Kormányhivatal és a Bíróság álláspontját a tekintetben, hogy a **Htv. 11.§ (1) bekezdésében** szabályozott építményadó alapjába az építmény alatti Földterület is beletartozik.

Indítványozó álláspontja szerint a Kúria és a Bíróság ítélete szembe megy a normavilágosság elvével, amely az Alkotmánybíróság fentebb idézett gyakorlata alapján a jogbiztonság immanens eleme, mely az **Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében** megfogalmazott jogállamiság elvébe ütközik. Indítványozó véleménye szerint a Htv. fogalmai alapján egyértelműen megállapítható, hogy az építményadó tárgya a **Htv. 11.§ (1) bekezdése** szerint:

„Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész (a továbbiakban együtt: építmény).”

A szóban forgó esetben a Bevásárlóközpont nem lakás céljára szolgáló épületnek, épületrésznek minősül, mely így építményadó-köteles épületnek számít.

A **Htv. 52.§ 5. pontja** szerint az épület:

„az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti olyan építmény vagy annak azon része, amely a környező külső tértől szerkezeti elemekkel részben vagy egészben mesterségesen kialakított, elválasztott teret alkot és ezzel az állandó vagy időszakos tartózkodás, illetve használat feltételeit biztosítja, ideértve az olyan önálló létesítményt is, amely részben vagy teljes belmagasságával a környező csatlakozó terepszint alatt van”

Az **Éptv. 2.§ 8. pontja** alapján az építmény:

„építési tevékenységgel létrehozott, illetve késztermékként az építési helyszínre szállított, - rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készültégi fokára és kiterjedésére tekintet nélkül - minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre (az építmény az épület és műtárgy gyűjtőfogalma).”

A fenti fogalmak alapján egyértelműen, világosan megállapítható, hogy az építményadó tárgya maga a Földterületen álló épület, épületrész, amelyhez nem tartozik hozzá a Földterület. Ebből következik, hogy az adó alapjának megállapításakor nem lehet a Földterület értékét figyelembe venni, és nem helyes az az álláspont, amely az adó tárgyaként az építményt, valamint a Földterületet jelöli meg.

Ezt támasztja alá az is, hogy a Htv. nem az ingatlan fogalmát használja akkor, amikor megállapítja az építményadó tárgyát. Ugyanis a **Htv. 52.§ 15. pontja** szerint az ingatlan fogalma a következő:

„a föld és a földdel alkotórészi kapcsolatban álló minden dolog”

Indítványozó véleménye szerint, amennyiben a jogalkotó célja az lett volna, hogy a föld és a földdel alkotórészi kapcsolatban álló minden dolog (így maga az épület, épületrész) legyen az építményadó tárgya, akkor nem az épületet, épületrészt határozta volna meg az adó tárgyaként, hanem az ingatlant, amely ugyancsak szerepel a Htv. fogalomrendszerében.

Indítványozó nem ért egyet a Kúria azon állításával, hogy az **ltv. 102.§ (1) bekezdés e) pontja** minden esetben ingatlanra vonatkozik. Az idézett jogszabályhely a **vagyontárgy** forgalmi értékére vonatkozik, azzal, hogy a **vagyontárgyak körében az ingatlanok esetén a forgalmi érték megállapításánál nem kell figyelembe venni a vagyonszerző javára az elidegenítéskor megszűnő bérleti jog értékét**. Az építményadó esetében a Htv. fogalmai alapján a vagyontárgy egyértelműen az épület és nem az ingatlan, ezt támasztják alá az építményadó meghatározásánál használt fogalmak.

Emellett Indítványozó nem tartja elfogadhatónak a Kúria azon érvelését, hogy mivel nincs önálló helyrajzi számon nyilvántartva a Bevásárlóközpont és a telek, amelyen áll, ezért az építményadó alapjába beletartozik a Földterület értéke. Ez alapján az érvelés alapján, amennyiben önálló helyrajzi számon lenne nyilvántartva a Bevásárlóközpont és a Földterület, akkor nem tartozna bele az építményadó alapjába a Földterület értéke. Habár a Htv. és az Itv. rendelkezései szerint az ingatlan fogalma a föld és a földdel alkotórészi kapcsolatban álló minden dolog, a **Ptk. 5:15.§** alapján alkotórésznek minősül mindaz, ami a

„dologgal olyképpen van egyesítve, hogy az elválasztással a dolog vagy elválasztott része elpusztulna, illetve az elválasztással értéke vagy használhatósága számottevően csökkenne.”

Indítványozó álláspontja szerint a Ptk. alkotórész-fogalma a Földterület és az épület alkotórészi kapcsolata abban az esetben is fennállna, ha eltérő helyrajzi számon lenne bejegyezve.

Indítványozó nem vitatja, hogy dologi jogi szempontból a Bevásárlóközpont és a Földterület között valóban alkotórészi kapcsolat áll fenn, azonban ez a kapcsolat nem befolyásolja az Indítványozó és az önkormányzat közötti adójogi jogviszonyban az építményadó tárgyát, amely a Htv. rendelkezése szerint az épület, épületrész.

A fentieket támasztja alá az a körülmény is, hogy a jogalkotó 2011. november 30-tól kezdve hatályon kívül helyezte a **Htv. 11.§ (2) bekezdését**, amely a következőket tartalmazta:

„Az építményadó alkalmazásában az építményhez tartozik az építmény rendeltetésszerű használatához szükséges - az épületnek minősülő építmény esetén annak hasznos alapterületével, épületnek nem minősülő építmény esetén az általa lefedett földrészzel egyező nagyságú – földrészlet.”

A Kúria ítéletében hivatkozott arra, hogy a **Htv. 11.§ (2) bekezdését** hatályon kívül helyező törvény miniszteri indokolása nem támasztja alá az Indítványozó azon perbeli állítását, hogy a hatályon kívül helyezett rendelkezést a továbbiakban nem kell alkalmazni.

Indítványozó véleménye szerint a hatályon kívül helyező jogszabály miniszteri indokolásának pont azt kellett volna alátámasztani, hogy a hatályon kívül helyező rendelkezést továbbra is alkalmazni kell. Ésszerűtlen a Kúria álláspontja, hogy egy hatályon kívül helyező rendelkezés miniszteri indokolásában szerepelnie kellene annak, hogy a hatályon kívül helyezett rendelkezést a továbbiakban nem kell alkalmazni, mivel az ilyen indokolási „kényszer” a hatályon kívül helyezés jogintézményét üresítené ki, tekintettel arra, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 10. § (1)-a szerint

„A hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályát veszti

- a) ha a hatályon kívül helyezendő jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést tételesen megjelölő, a hatályon kívül helyezést kimondó jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezi, [...],*

azaz az további magyarázatra, és indoklásra nem szorul.

A jogalkotónak, ha továbbra is az építményadó tárgya körébe kívánta volna vonni a Földterületet a logika szabályai szerint pont ezt kellett volna rögzítenie a miniszteri indokolásban. Ehelyütt Indítványozó meg kívánja jegyezni, hogy a jogalkalmazó nem veheti át a jogalkotó szerepét, és nem állíthatja azt, hogy ami - egyébként logikusan - nem szerepel a miniszteri indokolásban, azt a jogalkotó mégis alkalmazni rendeli.

Indítványozó a fentiekkel kapcsolatban utalni kíván a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény miniszteri indokolására. Az új Ptk. már nem tartalmazza a rendeltetésszerű joggyakorlást, mint alapelvet, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi V. törvény alapelvei között még szerepelt. Ezzel kapcsolatosan a Ptk. miniszteri indokolása a következőket mondja ki:

„A Ptk. alapelvei közül a Javaslat nem mondja ki a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét. Abból indul ki, hogy a törvénynek elsősorban az alanyi jogok szabad gyakorlását kell biztosítania, a kirívóan rendeltetésellenes joggyakorlás pedig rendszerint a joggal való visszaélés tilalmába ütközik. Emellett a jóhiszeműség és tisztesség

követelményének érvényesítése is megfelelő lehetőséget ad a rendeltetésszerű joggyakorlás biztosítására.”

A miniszteri indokolás idézett része egyértelművé teszi, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás továbbra is érvényesül a Ptk. rendszerén belül, azonban ez az elv levezethető két másik elvből, a joggal való visszaélés tilalmának elvéből, valamint a jóhiszeműség és tisztesség követelményéből. Tehát a Ptk. miniszteri indokolása egyértelművé teszi, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás továbbra is egy létező elv, annak ellenére, hogy azt explicit módon nem tartalmazza a Ptk.

A **Htv. 11.§ (2) bekezdését** hatályon kívül helyező jogszabály miniszteri indoklásában ilyen kifejezett rendelkezés nem található. Ennek következtében a helyes értelmezés az, hogy a Földterület **2011. november 30-a** óta nem képezi az építményadó tárgyát.

A Kúria szerint a hatályon kívül helyezett rendelkezés további alkalmazása a hatályos törvényi szabályozásból is levezethető. Indítványozó véleménye szerint, ha ez így lenne, ennek egyrészt szintén szerepelnie kellene a hatályon kívül helyező törvény miniszteri indoklásában, másrészt pedig épp a Kúria mondta ki a **Kfv.I.35.198/2015/4. sz. ítéletében**, hogy:

„értelmezés útján nincs jogszerű lehetőség a világosan lefektetett fogalmak, tényállási elemek jelentésének kiszélesítésére még abban az esetben sem, ha azok összességükben adott esetben, illetve esetlegesen hézagos, hiányos szabályozást alkotnak is. Ellenkező esetben ugyanis az adókötelezettség kiterjesztése valósulna meg a jogalkalmazó szervek által.”

A fentiek alapján tehát Indítványozó nem tartja elfogadhatónak azt az álláspontot, hogy mivel a telekadó adótárgyából a **Htv. 19.§ a) pontja** alapján ki van zárva az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrész, akkor ebből egyértelműen, erre a telekadó tárgya alól kivont Földterületre irányadó jogszabályi rendelkezés nélkül kiterjed az építményadó.

Emellett az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a normavilágosság különös hangsúlyt élvez az adójogi jogszabályok esetében. Ezt támasztja alá a **814/B/2014/ AB határozat**, amelyben az Alkotmánybíróság kimondta, hogy:

„az adójogban a normavilágosság kötelezettsége fokozottan terheli a jogalkotót. Amennyiben a személyi kört és az adó alapját képező jövedelmet nem határozza meg pontos törvényi szintű szabály, az ilyen szabály nemcsak jogállamiság elvébe, hanem a közteherviselés alkotmányos alapelvébe is ütközhet.”

valamint, hogy:

„jogalkalmazói értelmezéssel nem tehető alkotmányossá a normavilágosság követelményének meg nem felelő szabályozás”

A fentiek alapján Indítványozó véleménye szerint a Htv. pontosan meghatározza az építményadó tárgyát, amikor az épületet, épületrészt jelöli meg akként, amelybe a Htv. rendszere alapján egyértelműen nem tartozik bele a Földterület. Ebből kifolyólag a Kúria és a Bíróság ítéletei Alaptörvény-ellenesen bővítik ki az adótárgyat. Amennyiben ez mégsem így lenne, és a Kúria, valamint a Bíróság jogértelmezése helyes lenne, akkor felmerül, hogy az építményadó szabályozása a normavilágosság elvébe, és így a jogbiztonság elvébe ütközik, hiszen egy olyan vagyontárgy – a Földterület – is az adó tárgyát képezi, amely az adót szabályozó jogszabály nem tartalmaz.

Ezt a nézőpontot támasztja alá az **53/2009. (V. 6.) AB határozatban** foglaltak, mely szerint:

„az Alkotmánybíróság gyakorlatában szigorúbb normavilágosság-követelmény érvényesül alapjog korlátozó normák esetén”

valamint:

„a jogszabály-szöveg olyan hiányosságai, mint a homályosság, vagy az, hogy pontosan nem értelmezhető, különösen sértik a jogbiztonságot akkor, amikor a rendelkezések alkotmányos alapjogok korlátozását teszik lehetővé”

és,

„Az Alkotmánybíróság megsemmisíti a normát, ha bizonytalan vagy ellentmondásos megfogalmazás alapjog érvényesítését gátolja.”

A fentiekkel kapcsolatban Indítványozó megjegyzi, hogy az adójogi jogszabályok alapjog korlátozó normának minősülnek, hiszen jogszerűen, de korlátozzák az **Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében** foglalt tulajdonhoz való jogot, így az adójogi normákkal szemben a fenti szigorúbb követelmények alkalmazandóak. A Kúria és a Bíróság ítéletében foglaltak azonban Indítványozó véleménye szerint nem felelnek meg a fenti kritériumoknak.

A Kúria a fentiekén kívül hivatkozott arra, hogy a földlog és az alkotórész fogalom az Itv. rendszerében, és így a Htv. rendszerében is megjelenik. Indítványozó ezzel egyetért, azzal, hogy ezek a fogalmak mind az Itv., mind a Htv. rendszerében az ingatlan vonatkozásában jelennek meg, és nem az épület, épületrész vonatkozásában, amelyek a **Htv. 11. (1) bekezdésében** foglaltak alapján az építményadó tárgyát képezik.

Emellett többek között maga a Kúria mondta ki a **Kfv.I.35.012/2015/6. sz. ítéletében**, hogy:

„az egységes bírói gyakorlat szerint valamennyi adójogszabály [...] tartalmaz rendelkezéseket a személyi és tárgyi hatályra vonatkozóan, egyben rögzít fogalmakat és értelmező rendelkezéseket is. Ezek mindig az adott konkrét törvény alkalmazásában határozzák meg az egyes fogalmak, rendelkezések jelentését, tartalmát, mégpedig kógens szabályként. Ezért alkalmazásuktól kifejezett törvényi felhatalmazás nélkül eltekinteni nem lehet. Más jogszabály fogalom-meghatározása, egyéb rendelkezése kifejezett, erre irányuló törvényi felhatalmazás alapján, az abban meghatározott körben, vagy akkor alkalmazható, ha a konkrét adótörvény szövegezése ezt nyilvánvalóvá teszi.”

Indítványozó véleménye szerint az építményadó szabályozása tekintetében egyértelműen megállapítható, hogy pusztán az Itv. és az Éptv. rendelkezéseire történik hivatkozás, a Ptk. alkotórészre vonatkozó rendelkezéseire nem.

Az Alkotmánybíróság a **11/1994. (III.2.) AB határozatában** kimondta azt is, hogy:

„a jogbiztonság megköveteli ugyanis, hogy mind a jogalkotó, mind pedig az állampolgár mindenkor ismerhesse a hatályos jogot. Nem elfogadható, ha valamely rendelkezés hatályos szövegét csak a teljes hatályos joganyag sokrétű egybevetése alapján lehet megállapítani.”

Indítványozó véleménye szerint a Kúria és a Bíróság ítélete pont azt eredményezi, hogy az építményadó tárgyát öt törvény [Htv.; Éptv.; az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény („Inytv.”.); Itv. és a Ptk.] egybevetésével lehetne megállapítani, amely az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a jogbiztonság elvébe ütközik.

(b) **A tulajdonhoz való jog sérelme**

A fentiek alapján Indítványozó véleménye szerint a Kúria és a Bíróság jogértelmezése sérti az **Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében** foglalt jogbiztonság követelményét, amikor egy olyan vagyonelemet is az építményadó tárgyának körébe sorol, amely az érintett jogszabályok Alaptörvénynek megfelelő értelmezése szerint nem tartozik oda.

A jogbiztonság sérelmén keresztül ugyancsak sérül az Indítványozó egy Alaptörvényben foglalt joga, mégpedig a tulajdonhoz való jog. Az **Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése** szerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz, illetve, hogy a tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

Az **Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése** szerint:

„(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Az alapjogok korlátozására tehát az Alaptörvény a szükségesség-arányosság teszt alkalmazásával ad lehetőséget.

Az Alkotmánybíróság a gyakorlata során az **58/1994. (XII. 14.) AB határozatában** foglalkozott a tulajdonhoz való jog korlátozásával. A hivatkozott határozat szerint:

„A tulajdonhoz való jog nem korlátlan, a tulajdonosnak joga gyakorlása során tekintettel kell lennie mások jogaira, jogos érdekeire. A tulajdonhoz való jog, mint alapjog korlátozása alkotmányos, ha másik jog védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos cél más módon nem érhető el és a korlátozás arányban áll az elérni kívánt cél fontosságával.”

Indítványozó álláspontja szerint az adófizetési kötelezettség korlátozza az adózók tulajdonhoz való jogát. Ezt mondta ki az Alkotmánybíróság is a **20/2014. (VII. 3.) AB határozatában**:

„A tulajdonjogot érintően a korlátozásoknak klasszikusan két csoportját lehet elkülöníteni. A tulajdon elvétele (államosítás, kisajátítás) a legsúlyosabb beavatkozás, hiszen ez a tulajdon feletti – rendelkezési – jogosultságokat, a tulajdon minden részjogosítványát teljes egészében megszünteti. A második csoportba a tulajdon használatát szabályozó rendelkezések (tipikusan pl. építési előírások), illetve a tulajdont terhelő közterhek (pl. adók) fizetésére vonatkozó szabályok tartoznak.”

Indítványozó szerint azonban egyértelmű, hogy az adófizetéssel járó tulajdonjog korlátozás, és így az építményadó fizetése is megfelel a szükségesség-arányosság tesztnek és így jogszerűen kerül korlátozásra az Indítványozó tulajdona az építményadó megfizetésére kötelezéssel az épület, épületrész tekintetében.

Indítványozó véleménye szerint azonban azzal, hogy a Kúria, illetve a Bíróság a Földterületet is az építményadó tárgyaként minősítette ítéletében, Indítványozó egy olyan tulajdonát vonta az adózás körébe, amely a Htv. rendelkezései alapján nem tartozik az építményadó tárgyába. Ezzel a Kúria és a Bíróság egyértelműen korlátozta Indítványozó tulajdonhoz való jogát a Földterület tekintetében is. Az Alaptörvény fentebb idézett rendelkezése szerint alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, tehát alapvető jog korlátozására kizárólag törvényben kerülhet sor.

A Kúria és Bíróság ítélete nem minősül törvénynek, azonban azok a fentebb kifejtettek szerint a jogbiztonság elvébe ütközően kiterjesztően alkalmazzák a Htv. építményadóra irányadó rendelkezéseit, és így sértik az Indítványozó tulajdonhoz való jogát, hiszen egy olyan vagyontárgyat is az építményadó tárgya körébe vonnak, amelyek a Htv., az Itv. és az Éptv. rendelkezései összevetése alapján egyértelműen nem tartoznak oda.

A fentiek alapján tehát a Kúria és a Bíróság jogbiztonságot sértő ítéletei következtében Indítványozó egy másik alapjogában, a tulajdonhoz való jogában is sérelmet szenvedett.

(c) A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése szerint

„mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

A 14/2004. (V. 7.) AB határozat az alkotmánybíróságnak a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó gyakorlatát összegezve megállapította, hogy

„a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye”.

Ahogy az adóhatóság előtt az adózók alakilag és tartalmában hiteles, ellenőrizhető bizonyítékkal igazolhatják állításaikat, úgy ez hatósági követelmény is, azaz a tisztességes eljárás elemét képező „fegyveregyenlőség elve” a bizonyítékok beszerzése körében mindkét félre vonatkozik. A bizonyítékok nélküli, a jogalkotó egyértelmű szándékával ellentétes megállapítást tartalmazó hatósági határozatok

nyilvánvalóan nem felelnek meg a tisztességes eljárás követelményének és az ezt helybenhagyó, az alapelveket a bírósági eljárásban is mellőző bírósági döntések szintűgy ellentétesek a tisztességes eljárás alapelvéből származó követelményekkel.

Az ítélet megfelelő indokolása nem pusztán formális kötelezettség, hanem ezen múlik az ítélet meggyőző ereje. A döntés megalapozottságát az indokolásnak kell biztosítania a való tényállás megállapításával és a vonatkozó anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával. A tartalmi követelmények közül az ítélet törvényességét a jogszabályok helyes alkalmazása biztosítja, ezért az ítélet indokolására vonatkozó törvényi rendelkezés is előírja a jogszabályokra való hivatkozás szükségességét. Abban az esetben, ha vitás az alkalmazandó jogszabály, a bíróság nem elégedhet meg az alkalmazott jogszabályra való egyszerű utalással, hanem ki kell fejtenie, hogy miért alkalmazta a felek által felhívott, a döntésnél egyébként számba jöhető vagy a ténylegesen alkalmazott jogszabályt. A felekétől eltérő jogi álláspontot is megfelelően indokolni kell. Pontosan ez az a körülmény, amit a Kúria ítélete elmulasztott, hogy ésszerű érvekkel alátámassza, miért hagyta figyelmen kívül teljes mértékben a speciális jogszabályt az általánoshoz képest, és miért nem veszi figyelembe a jogalkotó egyértelmű szándékát.

Az az érvelés ugyanis, hogy a Ptk. fogalomrendszere szerint az építmény és az építménnyel lefedett telek alkotórészi kapcsolatban áll egymással, önmagában nem ronthatja le egy speciális rendelkezéseket tartalmazó jogszabály fogalomrendszerét.

A kapcsolódó bírói gyakorlat alapján a tisztességes eljáráshoz való jog követelménye olyan jogalkalmazói eljárást foglal magában, amely a jogállam értékrendjének megfelelő, a demokratikus alkotmányfejlődés során kikristályosodott alapelvek és szabályok alapján zajlik. A bírósági eljárás minden mozzanatában meg kell, hogy feleljen az alapelvi rendelkezéseknek. Ezen követelménynek nyilvánvalóan nem felelhet meg egy olyan eljárás, amely a „*lex specialis derogat legi generali*” elvet különösebb indokolás nélkül figyelmen kívül hagyja.

A 7/2013 (III.1.) AB határozatban elvi élel kimunkáltak szerint

„az Alaptörvény hatálybalépésével immáron az Alkotmánybíróság feladatai közé tartozik a bírói döntések alaptörvény-ellenességének vizsgálata is, amellyel egyidejűleg jelentkezik a tisztességes eljárás megkövetelte gyakorlati szempontok, így az indokolási kötelezettség meghatározásának igénye is. [...] az indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. [...] a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes.”

Az Indítványozó a tisztességes eljárás követelményének sérelmére hivatkozással tehát előadja, hogy a felülvizsgálati kérelmének elutasítását megalapozó indokok bírói előadása a Kúria határozatának indokolásából elmaradtak, és ezen indoklás részben elmaradása miatt megállapítható, hogy az Indítványozó felülvizsgálati kérelmet a Kúria nem az Alaptörvény XXVIII. cikkében rögzített követelményeknek megfelelően vizsgálta meg.

Az Indítványozó határozott álláspontja szerint többek között ezt támasztja alá, hogy a kúria ítélete mindössze annyit tartalmaz, hogy

„[31] rögzíti, hogy helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor úgy érvelt, hogy a Htv. rendszeréből, valamint az abból következően és azzal összefüggésben alkalmazandó releváns jogszabályokra is tekintettel, levezethető az adóhatóság azon álláspontja, miszerint a forgalmi érték alapját képezi a beépített ingatlan esetén, az épület alatt lévő földterület, miáltal az is a helyi adó alapját képezi.”

Noha tény, hogy a bírósággal szemben nem követelmény és elvárás, hogy a felülvizsgálati kérelemben felhozott minden érv tekintetében – amelyeket Indítványozó előadott – részletes indokolást rögzítsen a Kúriai döntésben, azonban az Indítványozó álláspontja szerint a jelen panasz alapját képező ügyben

annak volt kiemelt és elvi jelentősége, hogy a Htv. rendszeréből hogyan következik a helyi adó alapjának megállapítása a Földterület tekintetében is, illetve abból pontosan hogyan következik a fenti megállapítás.

Egyértelmű a jogirodalom abban a tekintetben, hogy a *lex specialis derogat legi generali* alapelv értelmében a hatályos jog alkalmazása során a *lex specialis* (tehát kifejezetten a tárgyra vonatkozó jogszabály) megelőzi a szintén a tárgyra vonatkozó de általános szabályt (*lex generalis*). A „*lex specialis derogat legi generali*” elvében egyesek a jogszabályok ún. tárgyi hierarchiáját vélik felfedezni.¹

Az Indítványozó ismét kiemeli, hogy a *lex specialis derogat legi generali* elvének megfelelően – amelynek alkalmazandóságához a panasz alapjául szolgáló ügyben sem férhet kétség – a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben sem az illetékes adóhatóság (sem pedig a Kúria) nem támaszkodhatott volna az ítéletben hivatkozott Ptk-beli, Inyvtv-beli, és egyéb jogszabályokban rögzített fogalmak alkalmazására a Htv. helyes értelmezése során, tekintettel arra, hogy a Htv. tartalmazta az ingatlan, a telek és az építmény e jogszabállyal összefüggésben alkalmazandó fogalmait is.

Emellett a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Ugyanakkor a Kúria ítélete ezen követelménynek sem felel meg maradéktalanul, hiszen a hatályon kívül helyezés aktusa pontosan arra irányul, az a logikus következtetés vonható le belőle, hogy a jogalkotó a továbbiakban már nem kívánta alkalmazni az adott jogszabályi rendelkezést.

Azon megállapítás miszerint

„a törvény az egyértelmű jogértelmezés érdekében hatályon kívül helyezi a Htv.-ből a számított érték szerinti adóztatásra vonatkozó szövegrészeket, utalásokat, definíciókat, illetve néhány a jogalkalmazás egyértelműségét kizáró szövegrészt”

Nyilvánvalóan nem elfogadható egy adójogszabály esetében, mellyel szemben kifejezett és még inkább hangsúlyozott elvárás az egyértelműség, a normavilágosság.

Márpedig a normavilágosság kötelezettsége különös súllyal esik latba az adójogi jogszabályok esetében. Az alkotmánybíróság a 814/B/2004/AB határozatában kimondta, hogy

„az adójogban a normavilágosság kötelezettsége fokozottan terheli a jogalkotót. Amennyiben a személyi kört és az adó alapját képező jövedelmet nem határozza meg pontos törvényi szintű szabály, az ilyen szabályozás nemcsak a jogállamiság elvébe, hanem a közteherviselés alkotmányos alapelvébe is ütközhet.”

A fentiekén túlmenően az Alkotmánybíróság a 814/B/2004/AB határozatában kimondta azt is, hogy

„jogalkalmazói értelmezéssel nem tehető alkotmányossá a normavilágosság követelményének meg nem felelő szabályozás”

Mindezek alapján tehát amennyiben a bíróság indokolását fogadjuk el, úgy azáltal a Htv. vonatkozó rendelkezései normavilágossága kérdőjeleződik meg, mely súlyos alapjogi jogsérelemnek minősül. Megjegyezzük továbbá, hogy a fentiek alapján a normavilágosság követelményének meg nem felelő jogszabályi rendelkezést a jogalkalmazói értelmezés nem is tehetné alkotmányossá.

Ezen túlmenően kiemeljük, hogy az 53/2009. (v. 6.) Ab határozat összefoglalta az alkotmányos alapjogokat korlátozó szabályok szigorúbb megítélésére vonatkozó korábbi döntéseinek lényegét. Eszerint

„[az] alkotmánybíróság gyakorlatában szigorúbb normavilágosság-követelmény érvényesül alapjogkorlátozó normák esetén...”, továbbá „a jogszabály-szöveg olyan hiányosságai, mint a homályosság,

¹ Trócsányi László, Schanda Balázs: Bevezetés az alkotmányjogba; Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei (2014), IV. Jogalkotó szervek és az általuk kibocsátott jogszabályok. A jogforrási hierarchia

vagy az, hogy pontosan nem értelmezhető, különösen sértik a jogbiztonságot akkor, amikor a rendelkezések alkotmányos alapjogok korlátozását teszik lehetővé.” „az alkotmánybíróság megsemmisíti a normát, ha a bizonytalan vagy ellentmondásos megfogalmazás alapjog érvényesítését gátolja.[...] Hasonló megfontolásból ítéli meg szigorúbban az alkotmánybíróság a büntetőjogi normák egyértelműségét.”

Ezt támasztja alá az a tény is, hogy abban az esetben, amikor a jogalkotó azért vett ki egy alapelvet a Ptk-ból, mert az egyébként is evidens és más alapelvekből is levezethető volt, még ezt is részletesen ismertette a törvényhez fűzött kommentárban.² nyilvánvaló ugyanis, hogy a hatályon kívül helyezés aktusa azon egyértelmű jogalkotói szándékra utal, hogy a jogalkotó nem tekinti a továbbiakban alkalmazandónak az adott rendelkezést. Ha pedig éppen ellenkező célból helyezi hatályon kívül azt pedig egyértelműen rögzíteni szükséges, mint ahogy más esetekben meg is tette.

Azzal tehát, hogy mind a hatóság, mind az első fokon eljáró bíróság, mind a kúria elmulasztotta részletesen megindokolni, hogy miért hagy figyelmen kívül egy *lex specialis* által deklarált fogalmat és miért alkalmaz helyette egy általános fogalmat, megsértette a tisztességes eljárás elvét. Bár nem köteles a bíróság minden egyes évrre reagálni, ugyanakkor a pert tárgyát képező kulcsfontosságú évrre való reagálás Indítványozó véleménye szerint mellőzhetetlen. Szintúgy problémás és a tisztességes eljáráshoz való jogot sérti, hogy a kúria és a megelőző eljárásban eljáró hatóságok és bíróságok a hatályon kívül helyezésnek homlokegyenest ellentétes célt tulajdonítanak, mint ami a hatályon kívül helyezés aktusából egyértelműen és logikusan következik, e tekintetben szintén elmulasztva az indokolás részletezését.

3. KÉRELEM

A fentiekre tekintettel Indítványozó kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy

- i. A jogbiztonság megsértése és Indítványozó tulajdonhoz való jogához való sérelme miatt az Abtv. 43.§ (1) és (2) bekezdése alapján semmisítse meg a Kúria felülvizsgálati eljárás során hozott ítéletét és utasítsa új eljárás lefolytatására a Kúriát. Amennyiben a T. Alkotmánybíróság indokoltnak látja Indítványozó kéri, hogy az Abtv. (1), (2) és (4) bekezdésében meghatározottak szerint a T. Alkotmánybíróság semmisítse meg a Kúria ítélete mellett a Bíróság Kúria által felülvizsgálati eljárás során jóváhagyott ítéletét is, és utasítsa új eljárásra a Bíróságot. Továbbá, ha a T. Alkotmánybíróság indokoltnak látja, Indítványozó kéri, hogy a T. Alkotmánybíróság az Abtv. (1), (2) és (4) bekezdésében meghatározottak szerint semmisítse meg a Kúria és a Bíróság ítéleteit, illetve a Kormányhivatal és az Elsőfokú Adóhatóság határozatait és utasítsa új eljárásra az Elsőfokú Adóhatóságot.

4. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

Indítványozó jogi képviselője elektronikus úton való kapcsolattartásra kötelezett. Ugyanakkor a T. Alkotmánybíróság részére jelen módosított Indítványunkat elektronikus úton, közvetlenül megküldeni nem tudjuk, tekintettel arra, hogy nem áll rendelkezésre formanyomtatvány a T. Alkotmánybírósággal való elektronikus kapcsolattartásra. Erre tekintettel, valamint figyelemmel a T. Alkotmánybíróság telefonos tájékoztatására, jelen módosított Indítványunkat az alábbi módokon terjesztjük a T. Alkotmánybíróság elé:

- Indítványunkat a T. Alkotmánybíróság tájékoztatása alapján, e-mail útján megküldjük a T. Alkotmánybíróság részére,

² E körben analógiával élve hivatkozunk a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény kommentárjában (Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez) foglaltakra is, miszerint: „A Bevezető rendelkezések között csak a törvénykönyv egészére vonatkozó alapelvek jelennek meg, és azok számát a Ptk. tudatosan csökkenti. Az 1959-es Ptk. alapelvei közül az új kódex - mások mellett Tercsák Tamás meggyőző érveit elfogadva - nem mondja ki a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét. A Ptk. abból indul ki, hogy a törvénynek elsősorban az alanyi jogok szabad gyakorlását kell biztosítania, a kirívóan rendeltetésellenes joggyakorlás megakadályozására pedig elegendő jogi eszköz a joggal való visszaélés tilalma.”

- Indítványunkat az alkotmányjogi panasz benyújtására irányadó szabályok szerint, az első fokon eljáró bíróság részére, a rendelkezésre álló formanyomtatványon is előterjesztjük,
- Indítványunkat a T. Alkotmánybíróság részére papír alapon, postai úton, közvetlenül is megküldjük

Melléletek:

A/1. sz. melléklet: Ügyvédi meghatalmazás

A/2/A. sz. melléklet: [REDACTED]

[REDACTED] tája

A/3. sz. melléklet: Cégek kivonat

A/4. sz. melléklet: A Kúriai ítélet átvételének igazolásához kapcsolódó felperesi nyilatkozat

A/5. sz. melléklet: A Kúriai ítélet megküldésének időpontját igazoló közjegyzői ténytanúsítvány e-akta

A/6. sz. melléklet: A Kúriai ítélet megküldésének időpontját igazoló közjegyzői ténytanúsítvány külön pdf

A/7. sz. melléklet: Kúriai ítélet

A/8. sz. melléklet: Elsőfokú ítélet

A/9. sz. melléklet: Keresetlevél

A/10. sz. melléklet: Felperesi nyilatkozat

A/11. sz. melléklet: Felülvizsgálati kérelem

A/12. sz. melléklet: Felperesi nyilatkozat a felülvizsgálati kérelemben

A/13. sz. melléklet: Másodfokú adóhatósági határozat

A/14. sz. melléklet: A Kúriai ítélet átvételi időpontját igazoló közjegyzői ténytanúsítvány

Tisztelettel:

[REDACTED]